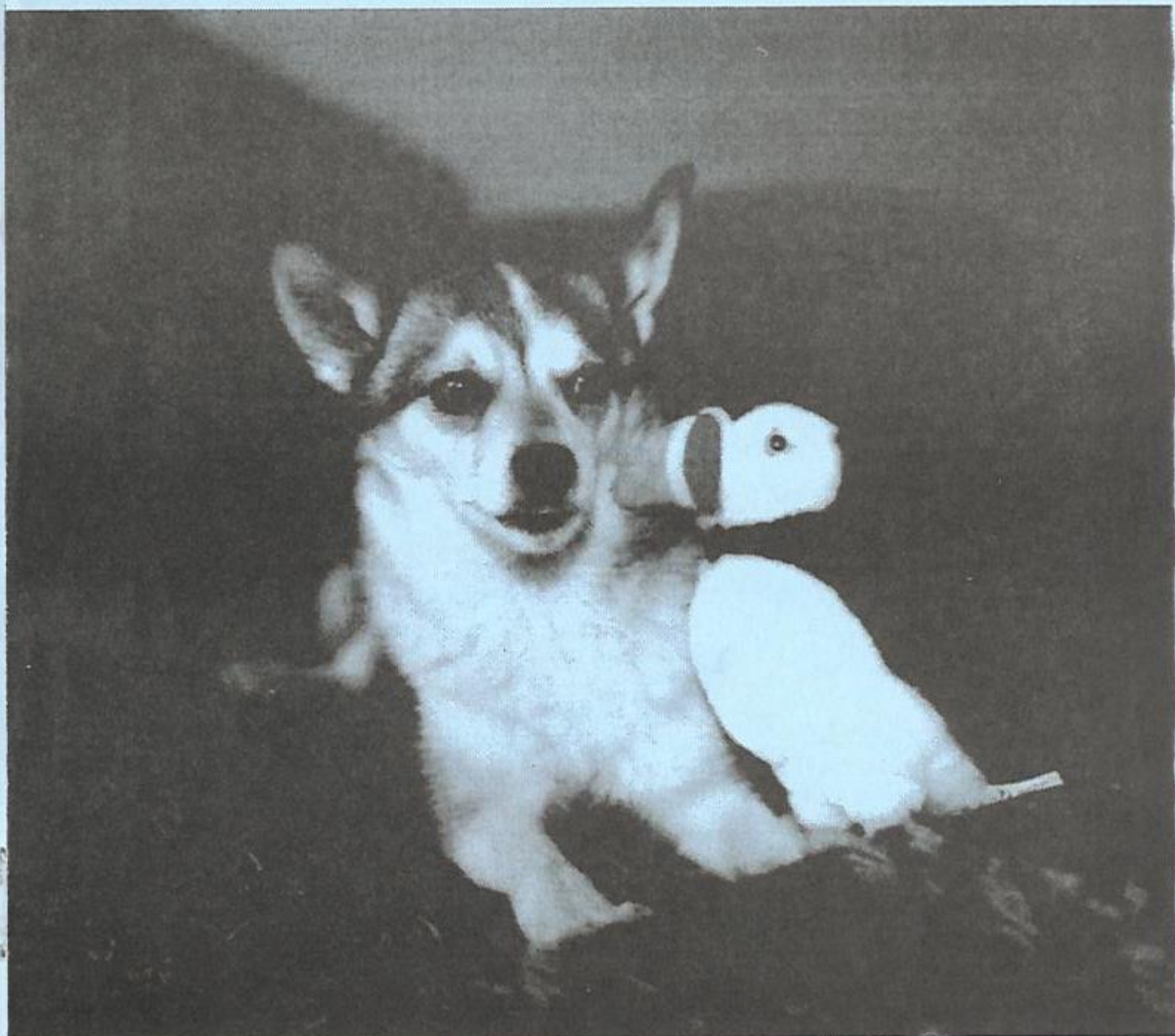

Lundehunden

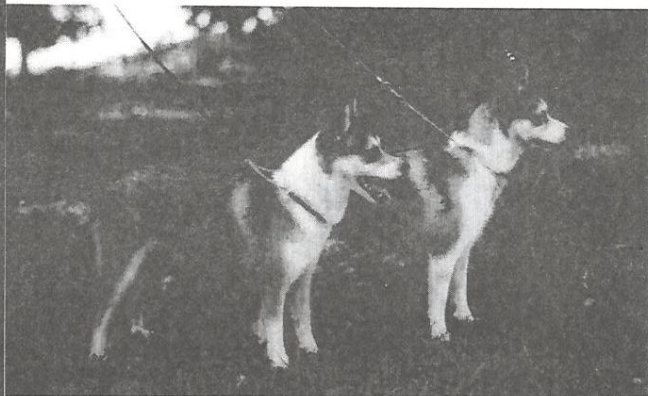
3/95

God Jul och Gott Nytt År

Kennel MOUNTJOY

Monika Jansson
Dyvingegränd 3, 2 tr, 163 63 SPÅNGA
08-760 65 60

Nora och Märta

MOUNTJOY NOSIGA NORA SV-95

- * Nora har 8 Cert, 6 BIR och 1 Cacib
- * Nora blev BIG-3 på Lilla Stockholm och BIG-2 på Österbybruksutställningen

MOUNTJOY MUMSIGA MÄRTA SV-91-92 SUCH NUCH SV-93-94

- * Märta har 12 Cert, 17 BIR och 7 Cacib
- * Märta har blivit BIG-3 Hund-91, BIG-4 SSD, BIG-2 Hund-93
- * Märta har dessutom blivit BIR i Norge på deras stora specialutställning med 47 lunde.

Grattis till:

MOUNTJOY MALLIGE MÄRTEN med familj till erövrat utställningschampionat!

Kennel MOUNTJOY

Monika Jansson
Dyvingegränd 3, 2 tr, 163 63 SPÅNGA
08-760 65 60

Glada miner efter Österbybruksutställningen -95

VALPAR PLANERAS EFTER MÄRTA OCH NORA I VÅR

**Vi önskar alla en riktigt
GOD JUL
&
GOTT NYTT ÅR!**

Svenska Lundehundsällskapet

styrelse och kommittéer 1995

STYRELSE:

Ordförande	Barbro Gustavsson	Starres väg 15, 148 33 Ösmo 08/520 382 16
Vice Ordf.	Stina Persson	PL 523, 840 76 Stugun 0695/103 27
Sekreterare	Margareta Pettersson	Alvägen 9, 186 70 Brotby 08/512 415 98
Vice Sekr.	Siv Kvarnström	Nygårdsv. 11 NB, 143 45 Vårby 08/740 71 05
Kassör	Hans Gustavsson	Starres väg 15, 148 33 Ösmo 08/520 382 16
Ledamot	Monika Jansson	Dyvingegränd 3 2tr,163 63 Spånga 08/60 65 60
Suppleant	Tord Andersson	Storgårdsdv. 86, 961 51 Boden 0921/696 88
Suppleant	Karl Arild	PL 523, 840 76 Stugun 0695/103 27
Suppleant	Kerstin Eslund-Mossesson	Trumpetstigen 3,982 36 Gällivare 0970/13926

VALBEREDNING

Samman kall.	Irma Lanke	Ryttaregränd 1, 226 39 Lund 046/121 726
	Pia Aspegren	Mathilda Jungstedsv. 41,603 78 Norrk.011/174469
	Carin Reinli	Stugåsv. PL 7130, 424 56 Angered 031/943 474

REVISORER

Samman kall.	Inger Segerstav	Box 197, 137 23 Västerhaninge 08/500 349 11
	Tore Eriksson	Villa Kvarnkullen, 423 33 Torslanda 031/561 745
	Gunvor Eriksson	Villa Kvarnkullen, 423 33 Torslanda 031/561 745

VALPHÄNVISNING & KARTOTEK

Eva Pretkelis Ylene Storgården H. 4839, 450 71 Fjällbacka 0523/541 04

AVELSRÅD

Kontaktp. Eva Pretkelis Ylene Storgården H. 4839,450 71 Fjällbacka 0523/541 04
Monika Jansson Dyvingegränd 3 2tr,163 63 Spånga 08/760 65 60

REDAKTION & ANSVARIG UTGIVARE

Monika Jansson Dyvingegränd 3 2tr,163 63 Spånga 08/760 65 60

POSTGIRO 92 22 57 - 1
MEDLEMSVAGIFT 100:-
FAMILJEMEDLEM 50:-

LUNDEHUNDEN UTKOMMER 3 GÅNGER PER ÅR Sista manusdag 1/3, 1/7, 1/11

Köpenhamnsutställningen 95

Danska kennelklubben hade sin stora utställning i Köpenhamn 23-24 september. Sex lundehundar deltog, fyra var danskfödda och två införda från Norge. Bir blev knappt två-åriga danskfödda tiken Nysom Neben e Lundestuens Zacko u Monrads Frigg. Neben ägs av Niels Vaseli Mygind och är uppfödd av Jytte Nysom. Jytte Nysom var dessutom ägare till Bir-2 och bästa hanhund Obrimas Eros. Eros var 9 månader gammal. Han kommer från Norge och är uppfödd av Brit Mari Olsen och e Hammarveiens Drotne u Eir. Jag har inte lyckats ta någon användbar bild på Neben men jag har en på Eros.

Irma Dänhardt-Lanke

Stamtavlor för lundehundar

Vore det inte kul om det fanns en katalog med uppgifter om lundehundar förr och nu? Det tycker jag, så jag har börjat att samla in både nya och gamla lundehundstamtavlor för att så småningom kunna få ihop en katalog med så kompletta uppgifter som möjligt. Denna katalog ska sedan kunna köpas från klubben.

Katalogens exakta utformning är inte bestämd ännu. Kom gärna med förslag och synpunkter. Mina idéer så här långt är att presentera varje kennel för sig, med alla hundar de fött upp i bokstavsordning. Ett exempel:

Ludenvoffs kennel

Ägs av Sven Svensson i Göteborg. Startade år 1975 med uppfödning av engelsk bulldog. 1981 inköptes den första lundehunden – Freja. Mellan 1984 och 1990 föddes 7 kullar med sammanlagt 16 valpar upp hos Ludenvoffs. Etc. (Ev. bild på Sven Svensson)

SUCH Ludenvoffs Ada

Tik, född 87 09 30, reg nr S11111/87

Balder av Lundesvans x Freja

Ägare: Sven Svensson

Ludenvoffs Beda

Tik, född 90 01 15, reg nr S22222/90

NUCh Höder x SUCH Ludenvoffs Ada

Ägare: Anna Karlsson

...

Då kan man lätt leta sig bakåt genom att t ex slå upp Balder av Lundesvans under Lundesvans kennel. Hundar utan kennelnamn står i bokstavsordning i en lista för sig. Där hittar man Freja och NUCH Höder.

Man kan även komplettera med t ex uppgifter om varje hunds genomsnittliga släktskapsgrad med den nuvarande stammen. En hund med låg sådan släktskapsgrad kan det vara viktigt att ta vara på i aveln, så att inga gener går förlorade i onödan. Man kan också tänka sig ett adressregister eller möjlighet till annonsering. Kanske kan man samla in och få med bilder på åtminstone en del hundar bak i stamtavlorna? Detta är alltså bara mina idéer. Kom gärna med ytterligare förslag!

För att kunna göra en så heltäckande katalog som möjligt behöver jag hjälp med att samla in uppgifter på lundehundar förr och nu. Från stamtavlor, utställningskataloger och andra källor. Tänk på att uppgifter om hundarnas registreringsnummer är viktigt för att kunna fastställa hundarnas identitet. Som ni kanske vet finns det fler än en Balder till exempel. Har du själv ett kennelnamn och uppfödning av lundehund? Skriv då även och berätta om detta! När och hur startade du din uppfödning, hur många kullar och valpar har du haft, viktiga händelser, hundar du äger eller har ägt etc etc ...

Stamtavlor, uppgifter, synpunkter och frågor skickas till:

Ulrika Olsson, Flogstavägen 31 A, 752 73 Uppsala, tel 018 - 46 19 05 (0243 - 302 86)

Ordförande har Ordet

Några ord från ordförande

Först som sist vill jag göra en presentation av en ny medlem i vår familj. Ett litet charmtroll som heter Håvard Hrimner, men vi kallar honom Harri.

Med Bosse som en tålmodig och oerhörd snäll läromästare så blir Harri mycket bortskämd.

Många som har hört och sett Bosse när han pinglar på en klocka när han behöver gå ut, så har han lärt Harri detta. Det är lite svårt just nu för Harri att klämma till riktigt, så pinglandet blir bara lite svagt, men ialla fall så finns tekniken. Som ni förstår är det här ljusglinten i det gråa höstmörkret.

Gränsträffen - särskild notis om detta finns inne i tiåningen.

Ja, nu har jag tagit fram det som har varit och det som kommer men just nu är det jultider och vad allt detta innebär.

Jag hoppas att alla ska få en riktigt lugn och fin jul.

GOD JUL
och
GOTT NYTT ÅR

önskar Barbro o Hans

Red's ruta

Snön yr utanför fönstret. Advent står för dörren och snart nog galopperar Jul förbi, och det nya året knacker på.

Ett nytt år känns så fräscht och spännande. Så många förväntningar som kanske infrias. Jag har många planer inför 1996.

Den största är att jag planerar två valpkullar. Den näst största är att jag skall satsa 100% på min Springer Spaniel "Hedvig" i Jakt, Bruks, Lydnad och Viltspår. Vi har inte kommit till Elitkallserna ännu, men siktet är högt ställt. Många, många träningsstimmar ska jag lägga ner på Hedvig. Många helger kommer att avsättas för tävlingar och prov. Utställningarna kommer nog inte att bli så många. Men en och annan kommer nog mina vänner att "tvinga" ut mig på i alla fall.

Detta plus att jag känner att nu är det dags att nya friska krafter kommer för att tidningen skall utvecklas i positiv riktning. Detta sammantaget gör att jag avsäger mig jobbet som redaktör för Lundehunden.

Tack alla ni trevliga Lundehundsiggare för att jag har fått samarbeta med er.

Tack för mig

Monika Jansson

PS. Skicka allt material till Barbro så länge.

Vi förkortar namnen: Eir = E, Morsk = Mor, Lady = La, Kvikk = K, Mosti = Mos, Otter av Luxor = O, Lunda av Luxor = Lu, Ask = A och Urð = U.

Här finns det många vägar att hitta. Man måste gå systematiskt till väga, om man ska vara säker på att hitta alla.

Väg	n + 1	F för den gemensamma förfadern	Bidrag till inavelsgraden	
MorKOA <u>Lu</u> MosLa	7	0	$(1/2)^7 * (1 + 0) =$	0,0078125
MorKOU <u>Lu</u> MosLa	7	0	$(1/2)^7 * (1 + 0) =$	0,0078125
MorKLu <u>Δ</u> OMosLa	7	0	$(1/2)^7 * (1 + 0) =$	0,0078125
MorKLu <u>U</u> OMosLa	7	0	$(1/2)^7 * (1 + 0) =$	0,0078125
MorMosLu <u>Δ</u> OKLa	7	0	$(1/2)^7 * (1 + 0) =$	0,0078125
MorMosLu <u>U</u> OKLa	7	0	$(1/2)^7 * (1 + 0) =$	0,0078125
MorMosO <u>Δ</u> LuKLa	7	0	$(1/2)^7 * (1 + 0) =$	0,0078125
MorMosO <u>U</u> LuKLa	7	0	$(1/2)^7 * (1 + 0) =$	0,0078125
MorK <u>Q</u> MosLa	5	0	$(1/2)^5 * (1 + 0) =$	0,0312500
MorK <u>Lu</u> MosLa	5	0	$(1/2)^5 * (1 + 0) =$	0,0312500
MorMos <u>Q</u> KLa	5	0	$(1/2)^5 * (1 + 0) =$	0,0312500
MorMos <u>Lu</u> KLa	5	0	$(1/2)^5 * (1 + 0) =$	0,0312500
MorKLa	3	$(1/2)^3 + (1/2)^3 = 1/4$	$(1/2)^3 * (1 + 1/4) =$	0,1562500
Mor <u>Mos</u> La	3	$(1/2)^3 + (1/2)^3 = 1/4$	$(1/2)^3 * (1 + 1/4) =$	<u>0,1562500</u>

0,5000000

Inavelsgraden för Ch Eir, det vill säga $F_E = 50\%$.

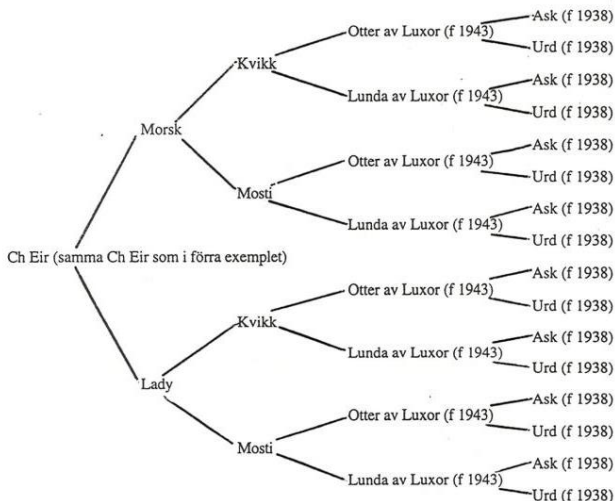
Frågor? Hör gärna av dig till mig: Ulrika Olsson, tel 018 - 46 19 05

Då är det bara att göra som vanligt:

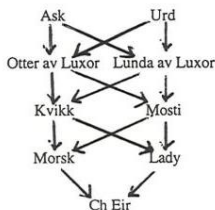
Väg	n + 1	F för den gemensamma förfädern	Bidrag till inavelsgraden
TBeB E <u>B</u> aR	6	0	$(1/2)^6 * (1 + 0) = 0,015625$
TBeB E <u>B</u> aR	6	0	$(1/2)^6 * (1 + 0) = 0,015625$
TBeB E <u>u</u> IR	6	0	$(1/2)^6 * (1 + 0) = 0,015625$
TBeB E <u>I</u> ER	6	0	$(1/2)^6 * (1 + 0) = + 0,015625$
			0,062500

Inavelsgraden för Maahornet's Maast, det vill säga $F_M = 6,25\%$.

Nu ännu en verklig stamtavla, **Ex 7**:

Pilstamtavla:

NY REDAKTÖR SÖKES!

Du som tycker att det är roligt att ha kontakt med människor, du bör läsa detta.

Vad behöver man kunna: Läsa och skriva och hjälpligt skriva maskin.

Vad behöver man ha: Skrivmaskin eller dator.

Det är inte svårt, men har man inte dator eller tillgång till en, så blir det lite mer pyssel. Rubriker skall gnuggas och ramar etc monteras.

Men du behöver bara vara lite noggrann så lär du dig resten på vägen.

Ring eller skriv till Barbro om du tycker att det verkar kul, hennes adress och telefonnummer hittar du på sidan två under ordförande.

Om du har frågor till mig som har jobbat med tidningen i tre år, går det också bra. Monika 08/760 65 60.

Lycka Till.

GRÄNSTRÄFFEN

1996 är det Norges tur att ordna Gränsträffen.

Den blir i Budor nära Elverum den 24-26 maj-96.
 Detta är pingsthelgen.

För nya medlemmar vill jag kort tala om att Gränsträffen brukar vara en helg, då lundehundsränner träffas med sina hundar och har trevligt med olika aktiviteter. Gränsträffen ordnas vart annat år, där Norsk Lundehundklub och Svenska Lundehundsällskapet turas om som arrangörer.

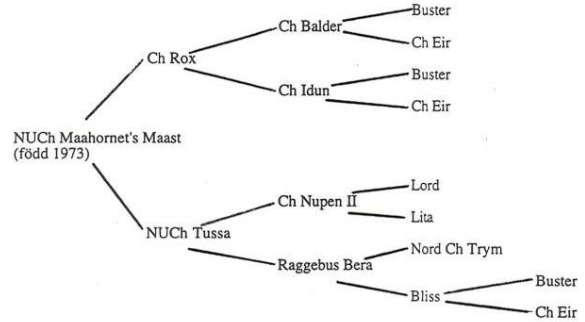
Närmare information om Gränsträffen kommer senare men....varför inte börja planera nu så att ni har pingsthelgen ledig för Gränsträffen.

Barbro

Väg	n + 1	F för den gemensamma förfadern	Bidrag till inavelsgraden	
BDECA	5	0	$(1/2)^5 * (1 + 0) =$	0,03125
B \overline{D} CA	4	0	$(1/2)^4 * (1 + 0) =$	0,06250
B \overline{C} A	3	$(1/2)^2 = 1/4$	$(1/2)^3 * (1 + 1/4) =$	0,15625
B \overline{A}	2	$(1/2)^2 + (1/2)^3 = 3/8$	$(1/2)^2 * (1 + 3/8) =$	<u>+ 0,34375</u>
				0,59375

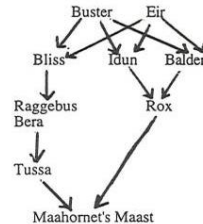
Inavelsgraden för X, det vill säga $F_X = 59,375\% = 59\%$.

Nu tar vi ett verkligt exempel, **Ex 6:**

Hundarna längre bak i stamtavlan bryr vi oss inte om i denna beräkning.

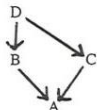
Vi börjar med att göra en pilstamtavla. Trym, Lita, Lord och Nupen II är inte inblandade i inaveln. Därför kan vi ta bort dem. Vi får då:

Nu är ju dessa långa namn lite svåra att hantera i tabellen. Endera kan man helt enkelt välja att kalla Maahornet's Maast för A, Tussa för B, Rox för C och så vidare, eller också kan man förkorta namnen så gott det går. Jag väljer att förkorta: Maahornet's Maast = M, Tussa = T, Rox = R, Raggebus Bera = Be, Bliss = Bl, Idun = I, Balder = Ba, Buster = Bu och Eir = E.

Väg	n + 1	F för den gemensamma förfadern	Bidrag till inavelsgraden	
BDC	3	$(1/2)^2 = 1/4$?	?
BDDEC	5	0	$(1/2)^5 = 1/32 =$	0,03125
BEFDC	5	0	$(1/2)^5 = 1/32 =$	0,03125
BDEC	4	0	$(1/2)^4 = 1/16 =$	0,0625
BEDC	4	0	$(1/2)^4 = 1/16 =$	0,0625
BEC	3	0	$(1/2)^3 = 1/8 =$	0,125

F_D är alltså = 0,25. Det innebär att sannolikheten är 0,25 att ett visst genpar hos D är homozygot och 0,75 att det är heterozygot. Vi tittar på den intressanta slingan, BDC, separat:

*** Om vi kallar D:s gener i ett visst genpar A_1 och A_2 blir B:s genpar i detta locus A_1A_3 eller A_2A_3 , där A_3 är genen som B ärvde från sin andra förälder. På samma sätt blir C:s möjliga genotyper A_1A_4 eller A_2A_4 , där A_4 är genen som C ärvde från sin andra förälder. De möjliga genotyperna för A är då med sannolikhet 1/16 vardera: $A_1A_1, A_1A_2, A_2A_1, A_2A_2$, med sannolikhet 1/8 vardera: $A_1A_4, A_2A_4, A_3A_1, A_3A_4, A_3A_2, A_3A_4$.

Men om nu D skulle vara homozygot i detta genpar, då skulle A_1 vara = A_2 . Då skulle D alltså inte bara vara homozygot bara för A_1A_1 och A_2A_2 , utan också för A_1A_2, A_2A_1 . Sannolikheten för homozygoti i detta genpar hos A skulle därmed fördubblas. Om D är homozygot blir alltså bidraget till totala inavelsgraden för A = $2 * (1/2)^3$. Detta sker med sannolikhet $F_D = 0,25$. Om D är heterozygot är bidraget som vanligt $(1/2)^3$. Detta sker med sannolikhet $(1 - F_D) = 0,75$. Bidraget blir sammantaget $F_D * 2 * (1/2)^3 + (1 - F_D) * (1/2)^3 = (1/2)^3 * (1 - F_D + F_D * 2) = (1/2)^3 * (1 + F_D)$. ***

Bidraget till inavelsgraden blir $(1/2)^{n+1} * (1 + \text{inavelsgraden för den gemensamma förfadern})$.

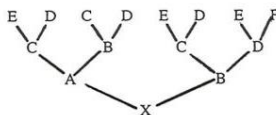
Väg	n + 1	F för den gemensamma förfadern	Bidrag till inavelsgraden	
BDC	3	$(1/2)^2 = 1/4$	$(1/2)^3 * (1 + 1/4) =$	0,15625
BDDEC	5	0	$(1/2)^5 = 1/32 =$	0,03125
BEFDC	5	0	$(1/2)^5 = 1/32 =$	0,03125
BDEC	4	0	$(1/2)^4 = 1/16 =$	0,06250
BEDC	4	0	$(1/2)^4 = 1/16 =$	0,06250
BEC	3	0	$(1/2)^3 = 1/8 =$	<u>+ 0,12500</u>

Addera, och vi får resultatet: 0,46875

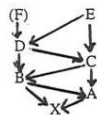
$F_D = 46,875 \%$

Ex 5

Stamtavla:

Pilstamtavla:

HEJ !

Vi är tre Norska Schudar som vill berätta lite om oss själva och vår matte o husse här uppe i Jämtland.

Jag som skriver detta med hjälp av matte förståss heter Srdstjörnans gry. Hur jag ser ut kan du se på kortet. Jag bor tillsammans med min helbrorsa Srdstjörnans Björre och en annan tik som heter Bugardens Mette. Mette är den nyaste medlemen i vår familj. Henne hämtade vi från Stavanger den 10 juni i år.

Nu undrar ni nog säkert varför vi skriver i denna tidning, men det beror på att vår matte gick och blev medlem i Er klubb i våras, eftersom husse då sagt nej till henne om att införskaffa en Lundehundstik. Lundehund skulle det vara på något vis. Vi brukar ibland ha besök av Stina och Karls Lundehundar eftersom de bara bor 3 mil från oss i Stugun.

Matte och husse brukar varje sommar vid midsommar ordna hundutställning här där vi bor. Det är toppenkul tycker vi. Stina och Karl brukar vara med då. Jag har sånt med en stilstudie på Karl Brynjar med husse från en av våra utställningar.

Nu när jag skriver detta är det höst, efter en rätt jobbig sommar. Sommar med många och långa utställningsresor med husbilen, regn, åska och som orväxling lite solsker då och då samt en matte som gått på kryckor sedan i midsomras.

Matte har lovat mig och mina kompisar att det snart är slut med kryckorna för henne och att hon kommer att var helt bra och inte behöva dem mer efter nyår. Hon skall nu i slutet av oktober eller början av november operera sitt diskbräck. Jag hoppas då att vi till våren kan återuppta våra långa sköna promenader igen.

Det lackar snart mot jul, det är kul. Undrar hur många det är som verkligen lackar nuförtiden. Jag menar, julklappar. Mette försökte sig på det för något år sedan men när hon jagat oss i ett försök att få tag i lackstängen samt senare hittade den på rumsmattan, fördelad i små molekyler, så gav hon upp. Hon tycker nu för tiden att det går lika bra med tejp.

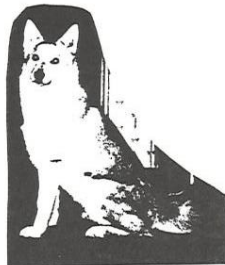
Så har vi då sedan nyårshelgen. Det är då som alla lovar varandra runt men sedan håller tunt. Det är en gammal svensk tradition. Glöm alla vanliga löften, vad ni alla kan lova varandra istället är att försöka ge oss hundar en vettig tillvaro, ett meningsfullt liv, som det så vackert heter. Det är väl ett löfte som ni borde kunna hålla?

Med en önskan om en kul jul, ett mysigt slut och ett riktigt fräsigt nytt hundår, avslutar jag dessa rader till er med att citera Karl Bertil Jonsson:

SNART ÄR JULEN KOMMEN, SNART ÄR JULEN HÄR
LITE MÖRK OCH KULEN MEN ÄNDÅ SÅ KÄR!

VI HÖRS

SNÖSTJÄRNANS GRY MED KOMPISARNA BJÖRNE OCH METTE.

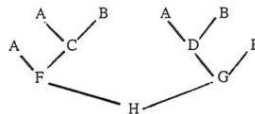

Sannolikheten för att H ska ha ärvt ett visst anlag från A är $1/2$. Sannolikheten att L ska ha ärvt detta anlag blir $1/2 * 1/2 = (1/2)^2$. Sannolikheten att M ska ha ärvt samma anlag från A är också $(1/2)^2$. Då blir $a_{LM} = (1/2)^2 * (1/2)^2 = (1/2)^4$ och inavelsgraden $F_N = 1/2 * a_{LM} = (1/2)^5 = 1/32 = 3,125\%$.

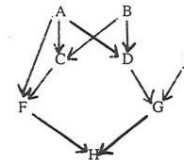
Inavelsgraden blir alltså $(1/2)^{n+1}$, där n är det antal steg man går för att komma från den ena föräldern till den andra genom den gemensamma föräldern. Om det finns flera olika vägar adderar man bara bidragen till inavelsgraden.

Ett föga matematiskt, men väldigt behändigt sätt att se på saken är att istället räkna individerna man kommer till på vägen från den ena föräldern till den andra: vi börjar på L, sedan kommer vi till H, A, J och M. LHAJM är 5 individer. $F_N = (1/2)^5 = 1/32 = 3,125\%$. Detta är ju ett enklare sätt, men det är ju lite mera svårbegripligt om man inte har börjat med ovanstående metod.

Ex 3

Pilstamtavla:

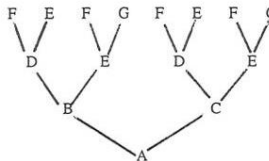

Vägar	n + 1	Bidrag till inavelsgraden	
FADG	4	$(1/2)^4 = 1/16 =$	0,0625
FCADG	5	$(1/2)^5 = 1/32 =$	0,03125
FCBDG	5	$(1/2)^5 = 1/32 =$	+ 0,03125
			0,12500 $F_H = 12,5\%$

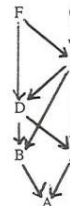
Den gemensamma föräldern är här understruken, eftersom detta är viktigt att veta när en viss "komplikation" tillstöter: man måste ta hänsyn till om den gemensamma föräldern är inavlad eller inte. I exemplen ovan har de inte varit inavlade. I nästa exempel ska vi se hur man kan korrigera för detta.

Ex 4

Stamtavla:

Pilstamtavla:

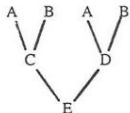
Vi ska nu söka alla möjliga vägar att gå från den ena föräldern till den andra utan att passera någon individ mer än en gång. Den gemensamma föräldern, d v s där man vänder och går neråt igen, stryks under.

Vägmetoden

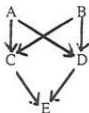
Föräldrarna till E är C och D. Antag att C och D är helsyskon. Deras föräldrar är A och B. Vi kan då rita upp en så kallad *pilstamtavla* där varje individ bara finns med en gång. Pilarna går från förädder till avkomma och ska alltid peka nedåt eller snett nedåt.

Ex 1

Vanlig stamtavla:

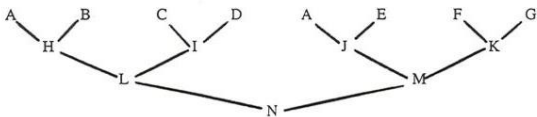

Pilstamtavla:

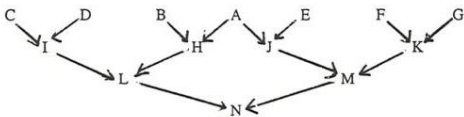

Sannolikheten att C ska ärva en viss gen från A är $1/2$. Sannolikheten att D ska ärva samma gen från A är också $1/2$. C och D är alltså besläktade genom A med $1/2 * 1/2 = (1/2)^2 = 1/4$. På samma sätt är C och D besläktade genom B med $1/2 * 1/2 = (1/2)^2 = 1/4$. De två vägarna är oberoende, dvs de går inte genom samma individ någonstans, så den totala släktskapsgraden mellan C och D är $1/4 + 1/4 = 1/2$. Denna släktskapsgrad betecknas a_{CD} . Inavelsgraden för E, F_E , blir då $1/2 * a_{CD} = 1/2 * 1/2 = 1/4$ eller 25 %.

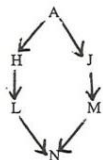
Ex 2

Pilstamtavla:

I och K med föräldrar och B och E är oväsentliga för släktskapen mellan D och E, så dem kan man utelämma om man så vill. Kvar blir då:

Lundehundsträff på Själland

En strålände lördag i augusti ordnade danska lundehundsvänner en träff för två- och fyrbenta hemma hos Jytte och Erlan Nysom på landet nära Køge på Själland. Ett 50-tal personer kom familjevis och en fyrbent skara på ca 25 lundehundar, en Polenimporterad blodhundsungdom och ett kolsvart exemplar av gammal dansk spets. Jytte och Erlan hade själva fyra vuxna lundehundar och en kull med fyra ljuvliga valpar.

Jag kom från Skåne med två svenska lundehundar, detta var den första hisnande resan över EU-gränsen. Vi blev förfärligt väl omhändertagna av de danska lundehundsvännerna, faktiskt ganska bortsökända.

Träffen var oerhört välorganiserad. Den började inomhus med lunch, eller som det heter i Danmark, frokost. Alla hundarna var hela tiden i en stor och härlig trädgård. Den var väl inhägnad och hundarna kunde lämnas där under uppsikt av personer som speciellt tagit på sig detta. Efter maten drack vi kaffe i trädgården tillsammans med alla hundarna och med varandra och deltog alla i en avspänd agilitytävling utan besvärande konkurrensinslag.

De danska hundarna var både vackra och trevliga och inte minst oerhört lundehundiga.

Irma Dänhardt-Lanke

Och "di gamle" gick på utställning.

Varje år i september får jag en stor lust att åka Norge. För då har N.L.K. sin utställning i Hauger skola i Bårum. Och att se alla dessa Lundehundar, samt träffa alla härliga människor man lärt känna, är något helt speciellt. Nu var det dessutom tre år sen jag var där sist, så jag tog min allra äldsta, 11 1/2 år, och reste.

Själva resan var också ett litet äventyr. Eftersom vi var i sommarstugan, som ligger på en ö, fick jag först åka båt. Där mötte Eva Pretkelis och Lennart med bil. Jag bodde hos dom, åkte med dom och blev sedan uppassad med mycket kaffe under hela utställningen. Tänk vad man kan ha glädje av sina hundvänner!

Sen tyckte jag, det var särskilt roligt att det var så många veteraner, 8 st, varav 4 över 11 år och den äldsta 12 1/2 år. Man hör allt för ofta talet om, att lundehundar dör i förtid.

En annan trevlig händelse var, att jag fick se Lommis avkomma t.o.m barnbarns barnbarn. Hade jag haft även Gunni med, hade det varit 5 generationer.

Så blev en svensk hund Ch Stugåsens Peer-Gynt, bäsat hane, slagen bara av tiken Maahornets Tussa som blev BIR också hon är Champion. verkligen roligt! Grattis Margareta och Arne! Min Lommi fick riktigt fin kritik, bortsett från att hon är för tjock, vilket jag är väl medveten om! L:a pris och HP var mer än jag väntat. Vilka som tog cert o.s.v kan jag faktiskt inte redogöra för. Var allt frö upptagen med att träffa vänner. Får invänta nästa nummer av Lundehund-Nytt och lusläsa den. Och återuppleva en fin dag.

Hälsningar till all hundar samt deras mattar-hussar från oss i Stugåsen

Carin Reinli

Vägmetoden

en metod att utifrån stamtavlor beräkna inavelsgrad

Inledning

När ett djur – eller en människa – blir till får det exakt hälften av sina gener från vardera föräldern. De ärver precis hälften av faderns gener och precis hälften av moderns gener. Vilka gener de ärver avgör däremot slupen. Detta gör att syskon är olika. Två syskon får i genomsnitt 50 % gener som är lika på grund av de gemensamma föräldrarna. På samma sätt har två kusiner i genomsnitt 12,5 % av generna gemensamma. Denna andel gener, som är gemensamma på grund av djuren är slakt, kallas *släktskapsgrad*. Släktskapsgraden mellan två individer P och M betecknas a_{PM} (a står för den additiva släktskapen).

Vid avel i små populationer tvingas man ofta para besläktade djur med varandra. Detta gäller vid avel med ovanligare husdjursraser, som t ex norsk lundehund, rödkulla eller turkisk vankant, men också när djurparker försöker rädda någon utrotningshotad djurart. Resultatet blir en viss sannolikheten för att generna i ett par är identiska genom härstamningen. Om man till exempel parar två kusiner med varandra blir i genomsnitt 6,25 % av genparen homozygota på grund av den gemensamma härkomsten. Andelen genpar, som på detta sätt är homozygota på grund av föräldrarnas gemensamma härstamning, kallas *inavelsgrad* och är alltid hälften av släktskapsgraden mellan föräldrarna. Inavelsgraden för en individ A betecknas F_A .

När man avlar i små populationer försöker man i allmänhet hålla ner inavelsgraden så mycket som möjligt. En hög inavelsgrad innebär ett försämrat immunförsvar, större risk för tumörjukdomar och att risken för defekter ökar eftersom man lättare kan få en dubbling av något skadligt men sälsynt recessivt anlag. Olika djurslag tål inavel i olika hög utsträckning. Råttor klarar till exempel inavel bättre än hundar och hästar. I forskningssyfte har man inavlat laboratorieråttor mycket hårt. Man har lyckats få fram så kallade isogena stammar, det vill säga inavelsgraden är 100 %. Detta gör att man eliminerar arvet inverkan och helt och hållet kan studera miljöns inverkan på djuret. Även den svenska bäverstammen är isogen, sägs det.

Vid avel i små populationer är man också intresserad av att hålla nere den genomsnittliga släktskapsgraden mellan individerna. Annars kan det hända att värdefulla anlag förloras genom slupens inverkan. Detta kan mycket väl ske även om man selekterar till förmån för detta anlag.

Man kan alltså vara intresserad av att på något sätt beräkna eller skatta inavelsgraden. Detta kan göras på flera olika sätt. Det finns två olika metoder för beräkning av inavelsgraden utifrån stamtavlor. Den första kallas på engelska *the path coefficient method*, vilket man kanske snarast kan översätta med vägmetoden. Den andra metoden kallas *the tabular method*, tabellmetoden. Den första metoden är i många fall den klart enklaste metoden vid handräkning, särskilt om man vill beräkna inavelsgraden på en enskilda individ. Den andra metoden är bättre vid beräkning av inavelsgraden på mer komplicerade stamtavlor med inavel i flera generationer, och om man vill studera en hel population. Tabellmetoden är också väl lämpad för datorberäkningar. Eftersom vägmetoden är den rimligaste metoden att använda vid räkning för hand, är det den metoden jag har valt att beskriva i denna artikel.

Vid inavelsgradsberäkningarna utgår man alltid ifrån en *baspopulation*. I baspopulationen förutsätts alla djur vara obesläktade. Vad som är baspopulationen är inte alltid klart uttalat, men man bör ändå alltid ha klart för sig att någon form av baspopulation alltid har antagits. I följande exempel blir djuren som i stamtavlorna har okända föräldrar baspopulation för beräkningarna.

Försök att lösa uppgifterna i exemplen 2, 3, 5, 6 och 7 innan du tittar på lösningen. Då lär du dig lättare. Observera att uppgiften i exempel 7 är extra svår (svårt att hitta alla vägar), så bli inte nedslagen om du misslyckas med den.

Du behöver inte förstå de två styckena i exempel 4 som inleds och avslutas med ***, om du istället föredrar att helt enkelt acceptera att det är så som det står i meningen efter dessa stycken.

Donny en pigg 12 åring

Mitt namn är Lars Modéen, har två stycken Lunde hundar. Donny har nyss fyllt 12 år (83.09.11) han drabbades för två år sedan av det så kallade Lunde hundssyndromet. Han tappade päls och den blev glanslös och tunn. Han magrade av rejält, och blev bara en skugga av sitt forna jag. Han var dock pigg och glad men mycket ner gången i kondition.

Nu har jag dock glädjande besked att berättat. Hans päls har vuxit ut till nästan normal längd och underullen har kommit. Och detta under de senaste två månaderna. Han har dessutom gått upp 0.5 kg på 6 veckor.

Pia Aspegren som såg honom när vi var nere och hälsade på kan intyga, att hon blev mycket häpen över Donnys tillfrisknande. Även veterinären på djursjukhuset som klipper hans klor tyckte att han såg fin ut.

Donny är med andra ord nästan frisk (symtomfri). Hemligheten?? Ja dom får bägge två "Lamm och ris" ett amerikanskt torrfoder som veterinären rekommenderade för ett år sedan. När jag bytte till detta foder kom vändpunkten, efter ett tag började pälsen växa och framförallt blev båda hundarna så extra pigga och lekfulla, Donny blev nästan som en valp. Den ett år äldre kompis Cecar blev också pig. Dom får en tallrik A-fil var morgon och kväll, det kanske också bidrar. Hoppas att detta kan vara till hjälp för någon annan Lunde hundägare.

PROTOKOLL FÖRT VID SVENSKA LUNDEHUNDSKÄPET
STYRELSEMÖTE I VÄRBY GÅRD 950916.

Närvarande: Barbro Gustavsson, ordf.
Hans Gustavsson
Stina Persson via telefon
Margareta Pettersson, sekr.
Monica Jansson
Siv Kvarnström

24. Mötet öppnades av ordförande.
25. Dagordningen godkändes.
26. Förslaget att Siv Kvarnström för protokoll för dagens möte godkändes.
27. Barbro rapporterade att utsända påminnelser om inbetalning av medlemsavgifter visade sig lösnade - 6 av 10 betalade.
28. Gränsträffen som anordnas av NLK går av stapeln till pingst. SLS har blivit lovat besked om när och var träffen blir av före 1 oktober för att kunna informera medlemmarna i tidningens julnummer.
29. Hans meddelar att klubbens totala tillgångar utgörs av 1.658:- efter att annonser i Hundsport nr 11/95 blivit betald.
30. Margareta meddelade att hon fått in rapport från avelsråd/redaktör.
31. Infobladd och extra nummer av tidningen finns tillgängliga hos klubben.
32. Styrelsen beslöt att avböja SSD's inbjudan till kurs i föreningsteknik och kurs i att använda SKK's dataregister.
33. Margareta och Barbro har sänt in material om rasen till Asa Lindholm med anledning av rasspecialen i Hundsport 11/95. Sju uppfödare annonserar i tidningen. Klubben har reserverat 1/2 sida å 6.800:-, varav klubben står för 3.000:- och annonsörerna för resten. Styrelsen enades om utförande och fotografi.
34. Styrelsen bestämde att årsmötet skall hållas helgen 4 - 5 maj 1996 i Stockholmsområdet.
35. Styrelsen beslöt att ansöka via SSD att få viltspårchampionat av SKK för Norsk Lunde hund enligt önskemål av en medlem.
36. Enligt önskemål skall protokoll från styrelsemöten publiceras i tidningen. Det är tyvärr omöjligt att bestämma datum för dessa möten så långt i förväg att detta kan publiceras.
37. Styrelsen är positiv till en medlems önskan att skänka ett allroundvandringspris (agility/utställning/bruks/viltspårprov) för Norsk Lunde hund som skall utdelas i Bärums. Förutsättningarna är att NLK tillfrågas och att någon åtar sig att hålla i vandringspriset och räkna poäng. Styrelsen åtar sig inte denna uppgift eftersom ingen känner sig tillräckligt kompetent och insatt i poängbedömning.
38. Ändring i valberedningen: Irma Lanke vill inte vara sammankallande, Pia Aspegren tar över.

39. En medlem önskar en motion till SSD att utländska domare skall kunna rasen vid bedömning på officiella utställningar. Styrelsen ber medlemmen precisera sig och sända ett brev angående detta.
40. Styrelsen vill framföra ett stort tack till Peter Jensen, som betalt momsen till dekalerna. Tack Monica för att hon stod för kostnaden för infobladet. Tack till Barbro som betalade tryckningen av stadgarna. Tack till er som kört till alla möten, använt egna kuvert, brevpapper och stått för portokostnader. Tack till Karl Arild för arbetet med samlingspärmen.
41. Nästa styrelsemöte hålls i slutdelen av januari 1996 och skall beröra klubbens ekonomi (sparåtgärder och ändringar).
42. Ordförande förklarade mötet avslutat.

Vid protokollet:

Justeras:

Siv Kvarnström
Siv Kvarnström

Barbro Gustavsson
Barbro Gustavsson

Från utställningen i Bärum →

- Foto nr 1. Maahornets Tussa & Roar Torsteinssen + Domare.
Foto nr 2. Thjasse & Aagot Harbitz
Foto nr 3. Sagovärldens Pippi Långstrump & Redun Olsen
Foto nr 4. Palunas Raija Labbpokalvinnaren
Foto nr 5. En hanhundsklass

15. Det finns lika många uppfattningar om Lunde hundarnas utfodring som det finns uppfödare. Vilka är dina riktlinjer? - Lätt foder av bra kvalitet, i huvudsak torrfoder, speciellt åt valpar och dräktiga tikar. Jag försöker hålla mina hundar ganska magra.
16. Har du haft fall av Lunde hundsyndromet? - En av mina importtikar har dött i syndromet; obduktionsprotokollet var tröstlöst att läsa.
17. Ditt bästa / sämsta / mest generande / stoltaste ögonblick i hundsammanhang? - En av de bästa situationer var när Mikälie Espen-Torsten vid 10 månaders ålder vann på Helsingforsutställningen. De sämsta situationerna är när här bedömer ganska ofta domare som inte kan rasen. Genanta ögonblick finns gott om när Lunde hunden får anfall av envishet i utställningsringen.
18. Vad är ditt mål inom uppfödningen? - Mitt mål är att få Lunde hundägare och uppfödare som är glada och stolta över sina hundar.
19. Hur känd är Lunde hunden i Finland? - Fortfarande ganska okänd, men situationen är utmärkt eftersom intresse finns och det kommer artiklar om rasen i tidningarna.
20. Ni har öppna gränser mot Europa och öststaterna. Väcker Lunde hunden uppmärksamhet bland domare och publik i utlandet? - Utomlands har Lunde hunden enorm dragningskraft, och utländska domare kommer till Finland och förundrar sig över rasen.
21. Det är fortfarande ganska kostsamt och invecklat att resa med hund till Sverige och Norge. Hur stort hinder är detta för finska Lunde hunduppfödare för att få in nytt blod till era linjer? - Allt för dyrt för nuvarande eftersom valpkullarna är små och ni har så dyra parningsavgifter utöver andra utgifter som tillkommer.
22. Hur många Lunde hundar har ni i Finland? - Cirka 40, vet ej exakt antal.
23. Vilken är din bästa Lunde hund just nu? - Forsbergets Cita har gett underbara valpar. Hon är själv mycket vacker trots sin käckskada. Bästa utställningshund är Mikälie Espen-Torsten, och nya unga förmågor är på väg till utställningsringarna.
24. Vilka mål har du i framtiden? - Mitt mål är att vi skall kunna få en bra hundpopulation och mycket avelsmaterial till Finland. Det ser lovande ut!

← Foto nr 1. Int & Fin & Est CH PL Sg-93 Mikälie Camuli
född 91.07.26
e. Fin Ch V-91 Vabrätens Balder
u. Fin Ch Forsbergets Cita

Foto nr 2. Fin & Est CH FinV-94-95 Mikälie Espen-Torsten
född: 93.02.01
e. Fin & Est Ch Mikälie Calmariunion
u. Fin Ch Åskroghs Ofelia

Foto nr 3. Se foto nr 2

Foto nr 4. Mikälie Hilppa-Miina
född: 94-04-21
e. CH Mikälie Camuli
u. Fin Ch Åskroghs Ofelia

Foto nr 5. Fin CH Forsbergets Cita
e. SUCH NUCH INT UCH Mikkel av Åsen
u. SUCH Mira Misa
född: 89.09.25

GOD JUL & GOTT NYTT ÅR

önskar

e. N UCH Lyngåsen's Lukas
ii. S N UCH NORD V-94 Boromir Anni-Adele

Boromir Irma Isabeau
"Isa" *950705

Boromir Hugo Hrimfaxe
"Casper" *950705

AMBERCROFT
Mary Kvarnström
Myrstuguvägen 359, 2tr
143 32 VÄRBY
tel. 08-710 83 53

GOD JUL & GOTT NYTT ÅR önskar

S N UCH
Boromir Olga-Ofelia

S N UCH NORD V-94
Boromir Anni-Adele

S N UCH
Amanda

S UCH Bodils
Trollkarlens Lärling

..... och nu en
ny generation

BOROMIR

Siv Kvarnström
Nygårdsvägen 11, BV
143 45 VÄRBY
Tel: 08-740 71 05

LUNDEHUNDAR I FINLAND

julhälsningar

Kennel
MIKÄLIE
Lontila
37800 Toijala
tel. +358-37-5436772

Kennel
VINKIÄN
Alapääntie 276
60550 Nurmo
+358-64-4146404

24 HETA FRÅGOR TILL EN LUNDEHUNDSUPPFÖDARE I FINLAND

Intervjuoffer: Pia Mäkinen, TOIJALA, FINLAND

1. Vilket kennelnamn har du? - Mikälie.
2. Vilka raser föder du upp? - Förutom Norsk Lundehund föder jag också upp en annan mycket ovanlig hundras; Lapsk Vallhund.
3. Hur blev du intresserad av Norsk Lundehund? - Jag såg en skymt av två Norska Lundehundar på Världvinnarutställningen i Danmark 1989 och bestämde mig genast för rasen. Omedelbart efter hemresan till Finland tog jag reda på var man kunde få tag i denna ras. Lyckligtvis hade Stina Persson valpar och jag fick en lysande tik genast i början.
4. Hur länge har du fött upp Lundehundar? - Jag fick min första kull 26.07.91 och min passion bara växte efter detta.
5. Hur många Lundehundar har du nu? - För nuvarande har jag tre hundar hemma, i delägarskap tre andra:

FIN UCH Forsbergets Cita, tik
INT & FIN & EST UCH Plog-93 EST V-94 Mikälie Camuli, hane
FIN & EST UCH FIN V-94,-95 Mikälie Espen-Torsten, hane
Mikälie Hilppa-Miina (1,5 år), tik
Mikälie Hemuli (1,5 år), hane
Mikälie Ingemar-Emil (1 år), hane

Dessutom hade jag en Lundehundstik från Norge, Askroghs Ofelia, som dog i Lundehunds-syndromet vid 3,5 års ålder.

6. Vilka hundar är basmaterial i din uppfödning? - Mina hundar härstammar från importtikarna Forsbergets Cita och Askroghs Ofelia.
7. Hur många kullar har du fött upp och hur många valpar? - Jag har fött upp 4 kullar; 7 hanar och 3 tikar.
8. Hur många utställningar deltar du i genomsnitt i per år? - Jag går ganska flitigt på utställningar för att få rasen mera känd; cirka 15 utställningar/år.
9. Vilka är dina hundars/uppfödda hundars bästa resultat? - Vinnartitlarna och de internationella championaten. Här krävs 2 CACIB från Finland och CACIB från 2 andra länder.
10. Vad är bra med hundarna du fött upp? - Jag är nöjd med deras pälskvalitet och deras storlek (de är 31 - 37 cm i mankhöjd).
11. Vad önskar du förbättra? - I alla finns ju alltid något att förbättra, men tärna, tärna och åter tärna behöver alltid bättras på.
12. Vad anser du om rasens situation i Finland? - I Finland är Lundehunden på enorm frammarsch. Det kommer hela tiden nya energiska uppfödare och aktiva ägare. Dessutom kommer det allt fler importhundar i bra takt.
13. Vad borde uppfödaren uppmärksamma mera exteriört sett? - Jag tycker inte man behöver lägga så stor vikt på exteriören då det är så lågt antal valpar i kullarna. Slumpen har så stor del i det hela att man inte kan förutsäga hundarnas genetiska anlag.
14. Vad borde uppfödaren uppmärksamma mera om man ser på hälsa/mentalitet? - Hälsa och mentalitet är viktigare än exteriören för att kunna bevara rasen.

1.

2.

3.

7.

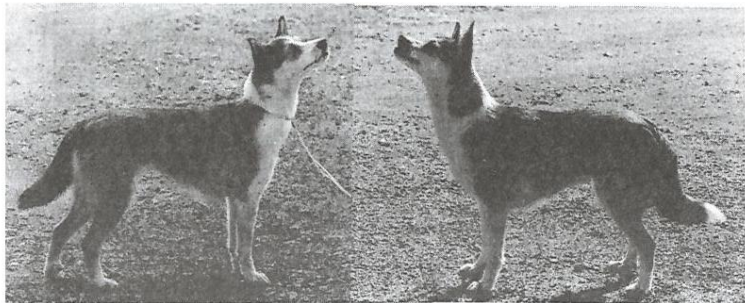
2.

3.

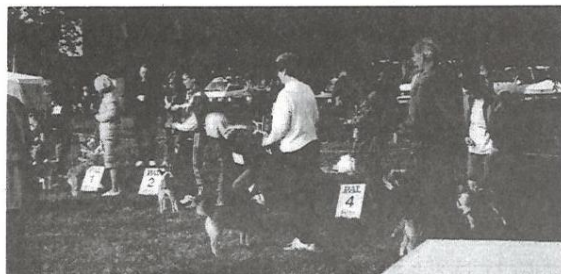

4.

4.

5.

5.

